

ทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่พบจมอยู่ใน
เขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะตามอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

นายศิริระ โกลิยารักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-168-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HISTORICAL AND ARCHAEOLOGICAL RESOURCES
FOUND IN THE CONTINENTAL SHELF AND
EXCLUSIVE ECONOMIC ZONE UNDER THE
UNITED NATION CONVENTION ON
THE LAW OF THE SEA 1982

Mr. Sira Kosiyarug

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-168-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่พบจมอยู่ในเขตไหลทวิปและเขต
เศรษฐกิจจำเพาะตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.
1982

โดย นายศิระ โกสียารักษ์

ภาควิชา นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุบันนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุบันนท์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พิสิฐ เจริญวงศ์)

กรรมการ

(อาจารย์เอิบเปรม วัชรางกูร)

ศิริระ โกสิยารักษ์ : ทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่พบจมอยู่ในเขตไหล่ทวีปและ
เขตเศรษฐกิจจำเพาะตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982
(HISTORICAL AND ARCHAEOLOGICAL RESOURCES FOUND IN THE CONTINENTAL
SHELF AND EXCLUSIVE ECONOMIC ZONE UNDER THE UNITED NATION CONVENTION
ON THE LAW OF THE SEA 1982) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ชุมพร บัจจุสานนท์,
162 หน้า. ISBN 974-632-168-4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับแง่มุมทางกฎหมายของทรัพยากรประวัติศาสตร์และ
โบราณคดีที่พบจมอยู่ในเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ในปัญหาที่ว่าใครจะเป็นผู้มีสิทธิดีกว่า
ในทรัพยากรนั้นระหว่างรัฐชายฝั่ง รัฐเจ้าของธงหรือรัฐเจ้าของทรัพย์สินเดิม

กฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่มีอยู่เกี่ยวกับทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดีนั้น
กล่าวถึงสิทธิเหนือทรัพยากรที่จมลงอย่างไม่ชัดเจนและไร้สภาพบังคับ

เมื่อรัฐสำรวจและแสวงประโยชน์ทรัพยากรดังกล่าวบริเวณที่รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตย
มีปัญหาวารัฐที่เข้ามาทำการสำรวจได้ละเมิดอนุสัญญากฎหมายทะเลหรือไม่ผู้เขียนได้เสนอไว้ 2
ประการดังนี้

ฝ่ายแรกเห็นว่า เมื่อไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศกล่าวถึง การแสวง
ประโยชน์จะต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน

ฝ่ายที่สองเห็นว่า การสำรวจทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดีไม่อยู่ในบทบัญญัติของ
การวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล

เนื่องจากความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมายทะเลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จม ผู้เขียน
เสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยการนำกฎหมายภายในที่บัญญัติเกี่ยวกับทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดี
มาใช้ในเรื่องนี้ กรณีที่ไม่มีกฎหมายภายในเกี่ยวกับเรื่องนี้ รัฐชายฝั่งสามารถใช้สิทธิอธิปไตยในเรื่อง
อื่น เช่น สิ่งแวดล้อม การวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลเพื่อต่อต้านคณะสำรวจต่างดาว

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C370524 : MAJOR LAW

KEY WORD: HISTORICAL / ARCHAEOLOGICAL / SEA / CONTINENTAL SHELF
SIRA KOSIYARUG : HISTORICAL AND ARCHAEOLOGICAL RESOURCES
FOUND IN THE CONTINENTAL SHELF AND EXCLUSIVE ECONOMIC 'ZONE
UNDER THE UNITED NATION CONVENTION ON THE LAW OF THE SEA
1982. THESIS ADVISOR : ASSOC. CHUMPHORN PACHUSANOND, Ph.D.
162 pp. ISBN 974-632-168-4

This thesis aims to study the legal aspects, of historical and archaeological resources, found in the continental shelf and EEZ. A number of questions may be raised as the exercise of the coastal state over that resources, the ownership over the sunken treasure, the competition of states over that such objects, coastal state, flag state or the state original of sunken treasure.

Under the actual law of the sea 1982, there are some provisions regarding historical and archaeological objects. However, in the area of the rights over sunken resources, those provisions are ambiguity and insufficiency.

When a state explore and exploit the resources found in the area in which coastal state exercise sovereign rights, the question is whether that state violate the law of the sea. The author perceives two controversial positions, positive and negative.

Concerning positive view, there is no international law provision in this area. Exploitation must be allowed for sunken treasure.

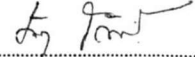
For negative view, exploration of historical objects is inconsistency with the marine scientific research provision.

Owing to the unclearness of the law of the sea provisions regarding to the sunken treasure, the author suggests a solution by adopting the domestic law and regulating into this historical and archaeological object under the EEZ and continental shelf areas. In case of lacking of the domestic law in the area, coastal state can exercise their sovereign rights in the other matters such as environment, marine scientific research against the alien exploiter

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิติกร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณบิดา-มารดาผู้ให้โอกาสทางการศึกษา ขอบใจน้องชายผู้เสียสละแรงกายและคอยมอบกำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบคุณศาสตราจารย์ ดร. อรุณ ภาณุพงศ์ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่จบจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาท่านอาจารย์ได้ให้ความรู้ทางวิชาการและความรู้ที่อยู่นอกตำราเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า

ผู้เขียนขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร บัจจุสานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ซึ่งเป็นดั่งดวงประทีปที่คอยชี้แนะทางจนกระทั่งผู้เขียนสามารถก้าวเดินไปยังจุดหมายปลายทางได้เป็นผลสำเร็จ

ผู้เขียนขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. พิสิฐ เจริญวงศ์ และอาจารย์เอิบเปรม วัชรางกูรที่เสียสละเวลาอันมีค่าคอยให้คำแนะนำทางด้านวิชาการรวมทั้งคอยให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบคุณ รุติวัชร อุดรพิมพ์ วรพจน์ อินทวดี กิตติพงษ์ จิตสว่างโสภิต เพื่อนผู้ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำ นุจรี พรวรรณะศิริเวช สราวุธ สราภัสสร น้องทั้งสองที่ช่วยเหลือในการเรียงพิมพ์ รวมทั้งเพื่อน พี่และน้องทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

.....

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐาน.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
2 ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรประวัตินศาสตร์และ	
โบราณคดีที่จมอยู่ใต้ทะเล.....	9
ความหมายและเกณฑ์ในการกำหนดทรัพยากร	
ประวัตินศาสตร์และโบราณคดี.....	9
การขาดบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรง	
กับทรัพยากรประวัตินศาสตร์และโบราณคดีที่จมอยู่ใต้ทะเล.....	20
ความไม่ชัดเจนของอนุสัญญาสหประชาชาติ	
ว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 เกี่ยวกับ	
ทรัพยากรประวัตินศาสตร์และโบราณคดีที่จมอยู่ใต้ทะเล.....	25
1. การวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล (marine	
scientific research) เกี่ยวกับทรัพยากร	
ประวัตินศาสตร์และโบราณคดีที่จมอยู่ใต้ทะเล.....	26
2. ความไม่ชัดเจนของข้อ 303.....	29

3	อำนาจรัฐกับทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดี	
	ที่พบจมอยู่ใต้ทะเลในเขตไหล่ทวีปและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ.....	41
	อำนาจรัฐชายฝั่งกับการคุ้มครองทรัพยากร	
	ประวัติศาสตร์และโบราณคดี.....	41
	1. อำนาจรัฐชายฝั่งตามหลักกฎหมายระหว่าง	
	ประเทศว่าด้วยทะเล.....	42
	1.1 เขตไหล่ทวีป.....	46
	1.2 เขตเศรษฐกิจจำเพาะ.....	52
	2. แนวปฏิบัติของรัฐชายฝั่งตามกฎหมายภายใน.....	57
	3. ความพยายามในการใช้อำนาจรัฐ	
	ของรัฐชายฝั่งเพื่อปกป้องทรัพยากร	
	ประวัติศาสตร์และโบราณคดี.....	59
	อำนาจรัฐเจ้าของธง.....	71
	1. อำนาจรัฐเจ้าของธงตามหลักกฎหมาย	
	ระหว่างประเทศ.....	71
	2. การนำกฎหมายการกู้ซากเรือ (salvage law)	
	มาบังคับใช้กับทรัพยากรประวัติศาสตร์	
	และโบราณคดี.....	75
	3. การแข่งขันกันของอำนาจรัฐเจ้าของธงกับรัฐ	
	ชายฝั่งเหนือทรัพยากรประวัติศาสตร์และโบราณคดี.....	76
	อำนาจรัฐเจ้าของทรัพยากรสินเดิม.....	78
4	กรรมสิทธิ์เหนือทรัพยากรประวัติศาสตร์และ	
	โบราณคดีที่จมอยู่ในเขตไหล่ทวีปและเขต	
	เศรษฐกิจจำเพาะ.....	81
	สถานภาพทางกฎหมายของทรัพยากรประวัติศาสตร์	
	และโบราณคดี.....	81
	หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยกรรมสิทธิ์.....	84

	หน้า
1. กฎหมายการกู้ซากเรือ (Law of salvage)	84
2. Law of find.....	85
3. ความแตกต่างของ Law of salvage กับ Law of find.....	86
การเลือกกฎหมายมาบังคับใช้กับทรัพยากรประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่จมอยู่ใต้ทะเล.....	87
1. การเลือกใช้กฎหมายที่ใช้วินิจฉัยกรรมสิทธิ์ ต้องสอดคล้องกับอำนาจรัฐ.....	87
การวินิจฉัยกรรมสิทธิ์ของทรัพยากรประวัติศาสตร์และ โบราณคดีที่จมอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและ เขตไหล่ทวีปตามกฎหมายไทย.....	89
1. การได้มาก่อนที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ.2504.....	90
2. การได้มาภายหลังจากที่มีการแก้ไข พระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ.2504.....	93
กรณีศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรประวัติศาสตร์และ โบราณคดีของไทย.....	94
1. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีเรือออสเตอร์เลีย-ไทด์ เข้ามาทำการขุดค้นทรัพยากรประวัติศาสตร์ และโบราณคดีในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทย.....	94
2. ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโต้แย้งของ ทั้งสองฝ่ายตามกฎหมายระหว่างประเทศ.....	98
 5 สรุปเสนอแนะ.....	 109
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	162